

Magyarul is olvasható végre Goethe „Színtan”-a!

200 év múltán is aktuális és inspiráló erővel bír

Budapest, 2010. november 19., **Goethe Intézet: A magyar közönség 2010. november 22-én, hétfőn, 18 óra könyvbemutatóval összekapcsolt beszélgetésen ismerkedhet meg Goethe természettudományos főművének magyar fordításával a Design Terminálban (Budapest, V. kerület, Erzsébet tér). A színtan inspirálta több száz kortárs pályaműből a legjobbak tekinthetők meg a Design Terminál kiállításán.**

J. W. Goethe természettudományos munkásságában a németül először 1810-ben kiadott *Színtan* hasonló jelentőséggel bír, mint irodalmi művei között a *Faust*. *„Mindazt, amit költőként alkottam, nem sokra tartom. Kiváló költők éltek koromban, még kiválóbbak előttem, s hasonlóan kiválóok fognak élni utánam. De hogy századomban a színtan bonyolult tudományában én vagyok az egyetlen, aki tudja az igazat, erre büszke vagyok, és ezért sokak fölött állónak érzem magam.”* – vélekedett művéről az idős Goethe. A budapesti Goethe Intézet a Magyar Goethe Társasággal és több magyar szervezettel, valamint neves művészekkel és tudósokkal együttműködve kiállításokkal, kísérletekkel, előadásokkal, konferenciával és beszélgetésekkel ünnepelte a „Színtan” megjelenésének 200. évfordulóját.

A rendezvénysorozat záró eseménye a mű legfontosabb, úgynevezett didaktikai részének teljes magyar kiadása - Hegedűs Miklós fordításában és a Genius Kiadó gondozásában. November 22-én Hegedűs Miklós festő-fordító és Mélyi József művészettörténész beszélget Goethéről és a *Színtan*ról Design Terminálban, ahol november 28-ig láthatók a *Színtan* témájában meghirdetett nemzetközi pályázat, a GOETHEORIE legjobb alkotásai. A pályázatra beérkezett mintegy 130 munkából készült a Graphifest keretében látható kiállítás és annak különleges katalógusa, melynek borítóján a nyertes alkotóhoz társított Pantone-színkód a nyertes alkotók neveiből egy matematikai algoritmus alapján vezethető le.

További információk:

Dr. Nagy Márta
kulturális szakreferens
nagy@budapest.goethe.org
+ 36 1 3744075
+ 36 70 3243968

Goethe: SZÍNTAN

A „sárga” színről (részlet a műből)

493. Ez a szín áll a legközelebb a fényhez. A fény legenyhébb mérséklésével keletkezik, akár homályos közegek, akár fehér felületekről való gyöngye visszaverődés révén. A prizmakísérletek alkalmával viszont szétterjed a világos térben és legszebb tisztaságában ott látható, ahol a két pólus még elválik egymástól, mielőtt a késsel zölddé vegyülne össze. Hogy a kémiai sárga miképpen bontakozik ki a fehéren és a fehér fölött, azt a megfelelő helyen részletesen kifejtettük (503.).

494. Legmagasabb fokú tisztaságában mindig magában hordja a világosság természetét és derűs, vidám, enyhén izgató tulajdonsággal bír.

495. Ezen a fokon kellemes érzést kelt mint környezet, legyen az ruha, függöny vagy tapéta. Az arany, teljesen vegyítetlen állapotában – kiváltképp, ha még csillog is – új és magasrendű fogalmat ad e színről, ahogyan pompás és nemes hatást tesz az erős sárga szín is, ha csillogó selymen, például atlaszon látható.

496. Így a tapasztalat is azt mutatja, hogy a sárga mindenestől meleg és jóleső benyomást kelt. Ezért a festészetben is a megvilágított és hatásos oldalra kerül.

497. Ezt a melengető hatást akkor érzékeljük a legélénkebben, ha sárga üvegen át nézünk egy tájat, kivált borús, téli napokon. Szemünk felvidul, szívünk kitarul, kedélyünk felderül, mintha a meleg közvetlen fuvallata csapna meg bennünket.

498. Ha mármost ez a szín tiszta és világos állapotában kellemes és örömteli, ereje teljében viszont derűs és nemes, akkor másfelől igencsak érzékeny és nagyon kellemetlen hatást tesz, ha beszennyeződik vagy némileg a mínusz oldal felé húzódik. Ezért a kén színében, mely zöldbe hajlik, van valami kellemetlen.

499. Ilyen kellemetlen hatás jön létre akkor is, ha a sárga szín tisztátalan és nemtelen felületekre kerül, amilyen a közönséges szövet, a nemez és ehhez hasonló. A tűz és az arany szép benyomása már csekély és észrevétlen elmozdulás révén is átalakul, mintha sarat látnánk, s a méltóság és gyönyör színe a szégyen, az utálat és kedvetlenség színévé alakul át. Ebből eredhet a csódba jutottak sárga fövege és a sárga gyűrűk a zsidók köpenyén; sőt az úgynevezett „felszarvazott férj”- szín is voltaképpen csak egyfajta piszkos sárga.

In: Goethe: Színtan. Fordította Hegedűs Miklós. Budapest: Genius Kiadó, 2010